

доношења, а биће објављен у „Службеном листу града Сремска Митровица“.

СКУПШТИНА ГРАДА СРЕМСКА
МИТРОВИЦА

Број: 002757746-2025-08926-001-000-020-085

Дана: 26.06.2025.године
Сремска Митровица

З А К Л Ј У Ч А К

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ГРАДА
Владимир Санадер, дипл.правник, с.р.

I

ДОНОСИ СЕ Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Сремска Митровица за 2025.годину.

II

Саставни део овог Закључка је Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Сремска Митровица за 2025.годину.

III

Овај закључак ступа на снагу даном

На основу члана 13. став Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“ бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 101/2016, 35/2023 и 92/2023), члана 12. Одлуке о буџету Града Сремска Митровица за 2025. годину („Сл. лист Града Сремска Митровица“ бр 21/2024), члана 41. став 1. тачка 4 и 20. Статута Града Сремске Митровице („Сл. лист Града Сремска Митровица“ бр. 3/2019 и 5/2019- испр..) и Сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: од године, Скупштина Града Сремска Митровица, на седници одржаној дана године, донела је

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ГРАД СРЕМСКА МИТРОВИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Административни центар Срема, Град Сремска Митровица, налази се у делу области у коме је река Сава најближа Фрушкој гори, на месту где су копнени путеви који воде са Балкана и Београда на истоку, ка данашњој Републици Хрватској на западу, најближи воденим путевима (реци Сави). Геостратешки положај је изузетан. Град се налази на аутопуту Е-70, коридор 10. Од главног града Београда, са којим је повезан и двоколосечном пругом, удаљен је 75 km. Од центра АП Војводина, Новог Сада, удаљена је 59,48 km, а од аеродрома Никола Тесла 59 km. Од границе са Републиком Хрватском удаљен је 35 km. Укупан број насељених места у Граду Сремска Митровица је 26, а број катастарских општина 23. Површина на којој се простира износи 762 km². Према последњем попису из 2011. (Завод за статистику, 2011.) Град Сремска Митровица се граничи са општинама Шид, Беочин, Ириг, Рума, Шабац, Богатић и на југозападу са Босном и Херцеговином (општина Бијељина). На простору Града Сремска Митровица, уочавају се три природне целине, односно зоне, које непосредно утичу на валоризацију потенцијала, функционалну и просторну организацију: планинска зона, сремско-равничарска и мачванско-равничарска зона. Простор који обухвата северни део Града Сремска Митровица, односно планинска зона, простира се на деловима Фрушке горе, од самог гребена спуштајући се до сремско-равничарског дела Града Сремска Митровица. Заузима површину од 238,55 km², на којима се налази десет сеоских насеља: Стара Бингула, Дивош, Чалма, Шишатовић, Лежмић, Манђелос, Гргуревци, Шуљам, Бешеновачки Прњавор, Бешеново. У овој зони се задржавају све особине простора у коме доминирају активности везане за природни и културно-историјски потенцијал (комуналне, индустријске, саобраћајне) значајне за постојећа насеља. На овом простору се налази део Националног парка Фрушка гора, као огромни потенцијал развоја укупног простора. Будући развој овог простора, захтева очување његовог еколошког карактера, елемената природног предела и културног пејзажа, кроз економске активности које неће угрозити основни карактер и особине простора. Сремско-равничарска зона обухвата средишњи део Града Сремска Митровица и простира се од обронака Фрушке горе до реке Саве. Заузима површину од 401,23 km², градско насеље Сремска Митровица, насељено место Лаћарак и седам сеоских насеља: Мартинци, Кузмин, Босут, Сремска Рача, Шашинци, Велики Радинци и Јарак. Зона је оријентисана око коридора 10 и има наглашен производнокомерцијални карактер, осим у граничном широком делу у коме доминира пољопривреда. Мачванско-равничарска зона, обухвата јужни, мачвански део Града Сремска Митровица, површину од 121,73 km², насељено место Мачванска Митровица и шест сеоских насеља: Засавица I и Засавица II, Равње, Раденковић, Ноћај и Салаш Ноћајски. У зони треба да се развију све особине простора у коме доминирају активности везане за природни и туристички потенцијал (пољопривреда, риболовство, туризам, рекреација, водени саобраћај).

Природни услови и животна средина: Град Сремска Митровица налази се у северозападном делу Србије и југозападном делу Војводине, на контакту три различите морфолошке целине: сремске равнице, мачванске равнице и фрушкогорског побрђа. Град има географски положај на 44° и 58' северне географске ширине и 19° и 39' источне географске дужине. Простира се по јужном ободу сремске лесне

терасе и алувијалној равни реке Саве, на просечној надморској висини од 82 m. Град Сремска Митровица има повољне климатске услове. Према географском положају лежи у области умерено-континенталне климе, која се одликује топлим и сушним летима, умереним зимама и кишним прелазним добима, са просечном годишњом температуром 10,8 степени Целзијуса, са посебним специфичностима земаљског фрушкогорског дела, равничарског дела уз реку Саву и мачванског дела. Површинске воде се јављају у облику сталних и повремених водотока, бара и вештачких акумулација. Већина ових водотока креће се са Фрушке горе и са њених обронака, а хране се са водом са једног или више сталних извора који избијају у врховима долина. Већина водотока има правац тока од Фрушке горе ка реци Сави. Река Сава је основни природни водоток, којем гравитирају сви водотоци и који има све карактеристике равничарске реке, са разликом између минималног и максималног водостаја 8,2 m. На подручју Града Сремска Митровица, река Сава се протеже km 118+000 до km 191+000 на левој обали и од km 127+700 до km 163+562 на десној обали. Река Босут налази се делимично на територији Града Сремска Митровица у дужини од 1300 m и леве и десне обале (од ушћа до границе катастарских општина Босут и Вишњићево). Артерски издани подземних вода јављају се углавном у приобалном подручју Саве, под притиском (артерски хоризонт). У приобаљу Саве констатован је субартерски хоризонт на дубинама од 20-40 m који је каптиран за потребе регионалног водовода. У нижим деловима територије, подземне воде су веома високе. Нашироко је познато, да је Срем богат барама, старачама и мртвајама. Природно богатство представља и река Сава, која чини његову јужну границу према посавској Србији. Сремски део оплеменењу и хидроакумулације, које су настале преграђивањем фрушкогорских потока и експлоатацијом руда. Природно окружење обухвата, пространу равницу која се спушта са планинских обронака Фрушке горе, Резерват природе Засавица, са флором, фауном, аутентичним мочварним подручјем, са високим међународним степеном заштите. Фрушка гора је проглашена Националним парком 1960. године у циљу побољшања трајне заштите. Подручје активне заштите обухвата 25 525 ha. Фрушка гора је богата шумама храста, букве, липе, граба и другог дрвећа са преко 50 заштићених биљних врста. Специјални резерват природе Засавица, налази се у непосредној близини Сремске Митровице, 15 km удаљен. Резерват је мочварни и водени екосистем са фрагментима поплавних ливада и шума, уз две реке Засавицу и притоку Батар. Укупна површина Резервата је 1 850 ha, а 657 ha спада у прву категорију заштите. Питома река Засавица, омогућила је опстанак и развој разноврсном биљном и животињском свету. Како би тај свет био очуван у будућности, Засавица и њено приобаље, налази се под заштитом државе од 1997. године, као природно добро и категорија од изузетног значаја. Шуме равног Срема простиру се на алувијалној равни реке Саве и деловима лесних тераса. Чине их велики комплекси квалитетних шума и меких лишћара. Равни Срем има висок степен шумовитости у проценту од 20,88%. Град Сремска Митровица простира се на површини од 76 200 ha, укупна површина под шумом је 10 996 ha, а површина под заштићеним зеленилом (паркови) је 129 ha. Према подацима, шумовитост у Граду Сремска Митровица износи 14,60%. Најзаступљеније врсте су храст лужњак, тополе, врбе, пољски јасен и багрем. У Граду Сремска Митровица, појединачним научним радовима, врши се мониторинг биодиверзитета, и сходно њима нема битних промена које се односе на разноликост биљног и животињског света. Током јануара и октобра, прате се миграције птица водених станишта.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Демографске карактеристике и трендови: У Граду Сремска Митровица, према Попису становништва 2022. године, живи 72580 становника, што у односу на укупан број становништва у Републици Србији чини 1,09%, у односу на регион АП Војводине 4,17% , а односу на Сремску област 25,69%. Од укупног броја становника у Граду Сремска Митровица, више од половине становника живи у градском језгру 40144 становника (51,31%) док у руралном подручју живи 32436 становника (44,69%). У односу на податке Пописа становништва 2011. године уочава се да је број становника смањен у руралном подручју односно повећан у градском језгру као и то да је укупан број становника у Граду Сремска Митровица опао у поређењу са бројем становника из пописа 2011. године за 7193 становника. Промене у периоду 2011/2022. године, показују да се укупан број становника Града Сремска Митровица опао за 9.1%. Град Сремска Митровица има 26 насељених места са израженом депопулацијом, па одређена сеоска насеља у Граду Сремска Митровица су са изузетно ниским бројем становника (Бешеновачки Прњавор са 52 становника, Стара Бингула са 84 становника, Шишатовић са

156 становника), а бележи се и пад броја становника у Лаћарку, насељу са највећим бројем становника, где је према подацима Пописа из 2011. године било 10622 становника а према подацима Пописа из 2022. године 9278 становника. Такође, бележи се пад броја становника и у градском језгру. Град Сремска Митровица има највише становника у сремској области, а на шестом месту је по броју становника у Војводини. Од укупног броја становника на територији Града Сремска Митровица, 36251 су женског пола, док је 36329 мушког пола а просечна старост становника износи 44,57 година. Од броја становника са 15 година старости и више, без основног образовања је 899 становника, са основном школом 11996 становника, са средњом школом је 35653 становника, са вишом школом је 3245 становника и са високом стучном спремом 7323 становника. Број становника према компјутерској писмености старости 15 и више година у Граду Сремска Митровица износи 24221, од укупног броја становника 14516 чини становништво које се бави примарном пољопривредом. Број домаћинстава на територији Града Сремска Митровица је 27081 са просечним бројем чланова по домаћинству од 2,6 а од тога су 5737 старачка домаћинства.

Диверзификација руралне економије: На подручју Града Сремска Митровица укупан број чланова газдинства и стално запослених на газдинству износи 15 729 од чега на породичном газдинству 15 214 док је на газдинствима правних лица запослено 515 особа. Од укупно 7 599 управника газдинстава само 1 013 су жене, дакле око 13%. На породичним пољопривредним газдинствима ангажована су 2 447 сезонска радника и 546 лица ангажована на основу уговора. Тачно 50% укупног броја управника газдинствима поседује само знање стечено из практичног бављења пољопривредом. Формално образовање из области пољопривреде поседује само 7,26% управника (заједно посматрано средње и факултетско образовање у пољопривреди). Остатак има завршену средњу школу која није пољопривредна (35,96%) и факултет из неке друге области (5,23%). Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде чине 5% од укупно запослених на територији Града Сремска Митровица, међутим ако погледамо структуру радне снаге у руралним крајевима на територији Града, у сваком руралном насељеном месту удео лица која се баве пољопривредном делатношћу је изузетно висок и варира од 40% до 60% а у неким насељима и до 80%. Број газдинства која обављају друге профитабилне активности је 267. Рурални туристички производи одувек постоје на територији Града Сремска Митровица, с тим што се у последње време почела озбиљније разматрати могућност и потреба развоја руралног туризма као облика диверзификоване руралне економије у градским стратешким документима из области руралног развоја. Потенцијали за развој руралног туризма се ослањају пре свега на еко туризам, верски туризам и омладински туризам чији туристички производи јесу претежно лоцирани у руралним крајевима. Најзначајније географске одлике територије коју обухвата Град Сремска Митровица је пространа равница која се спушта са планинских обронака Фрушке горе, река Сава, Национални парк Фрушка гора и Специјални резерват природе Засавица, као и припадност великој европској геотермалној регији што чини овај простор погодним за истраживање и коришћење геотермалне енергије. Сремска Митровица је стари антички град, Сирмијум и место рођења римских императора. Историјски град је имао значајну улогу и у оба велика рата, где су се одиграле Легетска битка и Сремски фронт. Културно-историјско наслеђе потиче из ова три најважнија периода из историје града. Аварски појас, Царска палата и римске ископине, Спомен гробље из II Светског рата, споменик палим на Легету итд, само су неки од туристичких производа. На територији Града Сремска Митровица одржава се велики број локалних манифестација а велики број њих у руралним крајевима. „Коло Срема“ је традиционална манифестација културно-спортског карактера у селу Гргуревци и обухвата смотре сремских фолклорних група, котлићијаду, дефиле фијакера, етнобазар и ловачка шицара. Сабор Војводе Стојана Чупића је традиционална манифестација у част војводе из Првог српског устанка која се сваке године одржава у селу Салаш Ноћајски уз велико учешће омладине и организовано надметање у традиционалним спортским дисциплима. У манифестацији спортско-рекреативног карактера Штукијади учесници из земаља региона надмећу се у риболову у амбијенту Специјалног резервата природе Бара Засавица. У овом резервату се одржавају и Дани мангулице, аутохтоне врсте свиње са ових простора. Бостанијада се одржава у селу Шашинци сваке године. Једна од најзанимљивијих манифестација је свакако Војвођанска кујница на шору, која окупља ствараоце народних рукотворина, чланове културноуметничких друштава, удружења жена и етно радионице. Одржава се у Лаћарку а иницирана је од стране удружења жена из тог места. Најпознатији традиционални производ са територије Града

Сремска Митровица је свакако Сремски кулен, а од старих заната у смислу рурално-привредне активности је заступљена израда традиционалних војвођанских инструмената. Просечан број ноћења туриста на територији Града Сремска Митровица је 12 355.

Рурална инфраструктура: Комунална инфраструктура у Граду Сремска Митровица обухвата водоснабдевање и одвођење отпадних вода (фекална канализација, одвођење атмосферских вода). Када је у питању водоснабдевање, ЈКП „Водовод“ снабдева 79 773 становника безбедном, бактериолошки и хемијски исправном водом за пиће. Дужина водоводне мреже износи 344 km, а на њу је прикључено између 25 000 и 30 000 потрошача. Јавни систем обухвата Сремску Митровицу, насељена места Лаћарак и Мачвански Митровицу и сеоска насеља: Мартинце, Кузмин, Шашинце, Велике Радинце, Манђелос (са викенд насељем), Гргуревце, Лежмир (са викенд насељем), Бешеново, Шуљам, Салаш Ноћајски, Засавица I, Засавица II, Равње и Ноћај. Локални системи постоје у седам сеоских насеља: Чалми, Дивошу, Шишатовцу, Бешеновачком Прњавору, Босуту, Сремској Рачи и Јарку. Без организованог водоснабдевања су два сеоска насеља: Раденковић и Стара Бингула. У Сремској Митровици усвојен је сепарациони систем одвођења фекалних и атмосферских вода, а река Сава се користи као реципиент. Дужина канализационе мреже је 120 km, а број прикључака је 8 350. Канализациону мрежу користи 90% корисника водовода са подручја Сремске Митровице, док становници сеоских насеља користе индивидуалне септичке јаме. Насељено место Мачванска Митровица има фекалну канализациону мрежу дужине 10 km и главни колектор којим се отпадне воде доводе до постројења за пречишћавање отпадних вода. Насељено место Лаћарак има фекалну канализацију дужине 2 200 m, али је покривеност насеља мрежом још увек мала, па је у плану проширење. Атмосферске воде се по хидрографским целинама одводе отвореном и затвореном атмосферском канализацијом. Сливна подручја гравитирају према мелиоративним каналима, градским барама и реци Сави. На територији Града Сремска Митровица пружа се мрежа категорисаних путева укупне дужине око 270 km. Општински путеви саобраћајно повезују сеоска насеља на територији Града, као и територију Града са мрежом државних путева. Град Сремска Митровица је сврстан међу 16 најзначајнијих железничких чворова у Републици Србији. Кроз Сремску Митровицу пролази међународна магистрална двоколосечна електрифицирана железничка пруга Е70; Е85. Службена места за пријем и отпрем путника Сремска Митровица, Лаћарак, Кузмин и Мартинци-стајалишта. Река Сава, као међународна пловна река која се улива у пловни Дунав, пролази кроз К.О. сеоских насеља: Сремску Рачу, Босут, Мартинце, Кузмин, Лаћарак, Сремску Митровицу, Јарак, Равње, Мачванску Митровицу. Ваздушни саобраћај карактерише постојање спортског аеродрома у Великим Радинцима, који може да прерасте у туристичко-пословни аеродром са задржаном спортском улогом. Унутар Града Сремска Митровица превоз обавља Аутобуска станица Сремска Митровица, и у свим сеоским насељима и насељеним местима постоје аутобуска стајалишта. Систем за одводњавање који се састоји од 12 сливова, шест дренажних система на око 27 000 ha, са дужином канала од 1 148 km. Град Сремска Митровица се налази у конзумном подручју ЕД „Сремска Митровица“, осим сеоског насеља Јарак који се налази у конзумном подручју ЕД „Рума“ и насељено место Мачванска Митровица као и шест мачванских сеоских насеља (Равње, Раденковић, Ноћај, Салаш Ноћајски, Засавица I и Засавица II), која се налазе у конзумном подручју ЕД „Шабац“. Што се тиче гасне мреже, 70% територије градског насеља Сремска Митровица покривено је гасном мрежом, насељена места Лаћарак и Мачванска Митровица и сеоска насеља: Јарак, Шашинци, Салаш Ноћајски и делимично Ноћај, док је гасна инфраструктура завршена у Засавици 2, Засавици 1, Манђелосу. На територији Града Сремска Митровица налази се 24 поште. Већина становника сеоских насеља може да користи поштанске услуге у свом или суседном селу. У 6 сеоских насеља не постоји пошта: Стара Бингула (Дивош), Шуљам, Шишатавац (Лежмир), Бешеновачки Прњавор (Бешеново), а у мачванским сеоским насељима Ноћај, Засавица I, Засавица II, Раденковић пошта постоји али не ради сваки дан, него 2 или 3 дана у недељи. Приступ интернету омогућен је у већини села, а мобилна телефонија у свим. Управљање отпадом врши ЈКП „Комуналије“, и у сваком селу се на месечном нивоу односи смеће.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Пољопривредно земљиште: потенцијал простора Града Сремска Митровица је пре свега пољопривредно земљиште у површини од 56 527 ha и заузима највећи део

простора макро зоне Аутопута и део макро зоне Засавица. Коришћење пољопривредних површина је на нивоу покрајинског просека. Геоморфолошке и геолошке карактеристике: Алувијална равна река Саве има знатно већу површину северно него јужно од реке. Код Сремске Митровице она је најужа. Нагнутост равни према реци Сави је веома мала, тако да су скоро сви јужнофрушкогорски потоци у својим доњим токовима добили канале. Сремска лесна тераса је расцепкана фрушкогорским потоцима и делом реком Савом. Фрушкогорска лесна зараван са просечном надморском висином од 120-140 m опкољава Фрушку гору. Надморска висина опада са удаљавањем од Фрушке горе на 90-100 m. Лесна зараван је избушена пределицама, доловима и малим депресијама. Долине фрушкогорских потока имају облик долова који се шире и претварају у широке плитке депресије, источно од Бингуле, западно од Чалме и југозападно од Великих Радица. Фрушка гора лежи између река Саве и Дунава. Јужно од Фрушке горе простире се Равни Срем, а западно сремско и славонско заталасано земљиште. Фрушка гора спада у ниске планине, сочивастиг је облика, дужине 78 km и ширине 15 km. Лесна зараван (фрушкогорска лесна зараван) је настала навејавањем фрушкогорског леса које је било условљено самом Фрушким гором која је представљала пречагу и задржавала лес. С друге стране, лесна тераса има знатно мирнији рељеф у односу на лесне заравни. Благо су заталасане, са заобљеним и слабо израженим гредама и широко заталасаним пешчаним брежуљцима. Минеролошки састав терасног леса, услед испирања карбоната више подсећа на глину. Педолошке карактеристике: На територији Града Сремска Митровица заступљени следећи педолошки типови земљишта са својим варијететима: чернозем са својим варијететима на површини од 35 803 ha, ливадска црница 4 780 ha, ритска црница 6 560 ha, алувијум 10290 ha, гајњача 6 340 ha, парарендзина на лесу 3 380 ha, мочварно глејно земљиште 940 ha, минерално барско земљиште 5 550 ha и параподзол 220 ha. Пољопривредна површина заузима 74,2% укупне површина Града Сремска Митровица, односно простире се на 56 527 ha. По категоријама коришћено пољопривредно земљиште је, према Попису пољопривреде 2012. године, ивидентирано у следеће категорије: оранице и баште 50 087 ha, воћњаци 743 ha, виногради 56 ha, ливаде и пашњаци 3 138 ha, расадници 1 ha и остало земљиште (окућнице) 418 ha. На територији Града Сремска Митровица постоји систем за одводњавање, који се састоји од 12 слива, шест дренажних система на око 27 000 ha, са дужином канала 1 148 km. Одводњавање: Изведена је доста добро уређена мрежа канала, који прате природне депресије. Комасационим мерама у појединим К.О. урађена је мрежа правилно формираних канала који за реципијенте имају природне водотоке који гравитирају према реци Сави. На уливу природних реципијентата - канала у реку Саву или Босут налази се седам црпних станица капацитета од 0,75 m³/сек. до 5 m³/сек. Задатак ових црпних постројења је да учествују у евакуацији сакупљених вишкова воде са подручја система за одводњавање. Свака од ових грађевина димензионисана је на основу количине сувишне воде, дозвољеног времена плављења земљишта и дневног времена рада црпне станице. У појединим К.О. (Сремска Рача, Босут, Кузмин, Лаћарак) на формирану каналску мрежу налаже мрежа дренажних цеви, односно уређени дренажни системи, који су по изградњи задовољили своју функцију и намену. Задатак ове дренаже је да статички ниво подземне воде снизи испод 1,2 до 1,4 метра. Из тог разлога размак дренажа је доста густ од 24 до 36 метара, са филтерским слојем шљунка од 40 cm. Размак дренажа на слабије угроженим парцелама је 48 до 72 метра. С обзиром на брдовитост терена северно од Сремске Митровице и изложености терена јужним експозицијама Фрушке горе у овим К.О. одводњавање се обавља гравитационо природним токовима. Неки од ових канала су у претходном периоду чишћени и одмуљивани, а на неким се ове мере спроводе спорадично. Ови канали имају бујични карактер те се мере одржавања спроводе само у екстремним случајевима, мада постоји потреба за детаљну реконструкцију и ове каналске мреже. Одводњавање: каналска мрежа- изграђено 3625 ха, у функцији 2540 ха. Цевна дренажа-изграђено 1202 ха, у функцији 42. Укупно- изграђено 4827 ха, у функцији 2582 ха. Пољопривредно земљиште и културе које се наводњавају, углавном се налазе у склопу АД "Митросрем". Постоји могућност наводњавања у оквиру К.О. Сремска Рача на површини од 84 ha, постоји изграђена инфраструктура у облику АЦ ценовода који је у функцији. На територији К.О. Јарак налази се део заливног система „Златара“ - 340 ha који тренутно није у функцији због немогућности финансирања његовог одржавања. Заливни систем „Глац“ по првобитном решењу замишљен је и урађен као полустационарни систем и то тако што је на површини од 440 ha укопана мрежа АЦ - цеви са одговарајућим фазонским коадама. Постојећи систем је 1990. године проширен на 540 ha, а покретна опрема је донекле измењена и осавремењена увођењем четири широкозахватне машине типа „Центарпвот“, а 1998. године пуштена је у погон и једна машина типа „ЛИНЕАР“. Према резултатима

пописа из 2012. године површина која се наводњава износи 946 ha и то: 892 ha ораница и башта, 48 ha воћњака, виногради 5 ha, 1 ha ливада и пашњака. Према врсти усева на ораницама и баштама наводњава се 209 ha жита и силажног кукуруза, шећерне репе 354 ha поврће, бостан и јагоде 250 ha и 79 ha остало. Површински се наводњава 60,0 % површина, 17,6 % орошавањем и 22,5 % системима „кап по кап“. Укупна површина пољопривредног земљишта у својини Републике Србије на територији Града Сремска Митровица износи 7868,9583 ha, од чега у закуп се највећи део у закуп по основу права пречег закупа и по основу јавног оглашавања (лицитације) док се мањи део даје на бесплатно коришћење правним лицима у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

Вишегодишњи засади: Веома повољни микроклиматски и орографски услови, доприносе развоју воћарства. Воћарска производња се одвија на 743 ha, при чему имамо исти удео како плантажних тако и екстензивних воћњака, на којима су заступљене различите воћне врсте. Најзаступљеније воћне врсте су: шљива, јабука, бресква, крушка, кајсија, вишња, орах. Доминантан је узгој шљиве на површини од 316 ha и сортимент карактеришу: чачанка родна, чачанка рана, чачанска лепотица, стенлеј. Подножје Фрушке горе је перспективан локалитет за гајење брескве али свега 101 ha је под овом воћном врстом. Од осталих коштничавих врста у засадама су присутне кајсија и вишња чија укупна површина износи 55 ha. Јабучасте воћне врсте се налазе на другом месту најзаступљенијих воћних врста. Највише подигнутих засада је под јабуком 21,26%, док се број засада крушке креће око 7%. Од језграстих воћних врста прихватљиво је гајење ораха, који учествује са 3,63% од укупних површина под воћем. После ораха, као доминантне врсте и производња леске улази у савремене токове производње. Производња лешника је у свету дефицитарна, док се на нашем тржишту не подмирује ни 20% реалне тражње. С обзиром на агроеколошке услове којима располажемо, можемо констатовати да је виноградарство на веома ниској лествици развоја. Виноградарском производњом се бави 202 пољопривредна газдинства, укупно на 56 ha, при чему је подједнак однос у производњи винских и стоних сорти. Винске сорте су заступљене на 33 ha и треба напоменути да се свега 6 ha налази под сортама са географским пореклом. Како у свету постоји превелика производња вина, нужно је тежити сопственом, препознатљивом производу приликом планирања ове врсте производње. Пољопривредни произвођачи годинама истичу чињеницу да је лакше произвести него дистрибуирати производе до купаца. Истовремено се јавља потреба, да се у што већој мери смањи пропадање пољопривредних производа након бербе услед неадекватног складиштења. Свега 14 хладњача постоји у оквиру 11 пољопривредних газдинстава на подручју Града Сремска Митровица, укупног капацитета 2 913m².

Сточни фонд: Вредност реализоване сточарске производње има тренд опадања, како на нивоу државе, тако и на нивоу Града Сремска Митровица. Смањење сточног фонда готово свих врста стоке, током последњих петнаест година, проузроковано је смањеним домаћим тржиштем, изгубљеним светским тржиштем и непостојањем дугорочне стратегије развоја сточарства. Лошем стању у сточарству, допринела је и неорганизованост примарне производње и слаба повезаност сточара и прерађивача, споро обнављање расног састава стоке, као и технолошка и техничка неспремност већине прерађивачких капацитета за извоз. Опадање куповне моћи становништва је такође један од разлога смањења потрошње меса, која је на врло ниском нивоу. Развој сточарства, посебно говедарства, овчарства и козарства, у овом региону зависи између осталог и од степена искоришћености изванредних природних потенцијала, што се у првом реду односи на квалитетно и плодно земљиште, са посебним акцентом на пашњаке и ливаде, све квалитетнији сточни фонд, водно богатство и велико искуство и традиционалну везаност становништва за пољопривреду. Пашњаци и ливаде представљају значајан извор јефтине кабасте хране за преживаре, те је њихова искористивост и употребљивост битна ставка у калкулацији производње меса и млека. Производи добијени оваквим одгојем, посебно месо и млеко као и њихове прерађевине, су цењеније на тржишту, а потражња за овим производима је све већа без обзира на њихову цену која је већа у односу на производе добијене стајским начином држања. С тога, свако село би требало да има пашњак за потребе испаше стоке која се налази на том подручју. Са опадањем сточарске производње и смањивањем броја грла стоке сеоски пашњаци се све више запостављају, не одржавају и у већини случајева им је промењена намена односно претворени су у оранице или у сметлишта. На основу података из појединих катастарских општина површине које се још увек користе

за пашњаке су: Red. br. К.О. на Град Сремска Митровица: 475 (od 2.500 ha) 1. Засавица 284 2. Шуљам 623. Лежмири 32 4. Манђелос 15 5. Шашинци 32 6. Гргуревци 35 7. Дивош 15 - могућности пласмана финалних сточарских производа Обезбеђивање тржишта и пласман финалних сточарских производа па чак и полупроизвода традиционалних из домаће радиности засигурно би утицао на поправљање стања и оживљавање сточарства, а самим тим и села. Ово је могуће и оствариво уколико дође до озбиљнијег удруживања пољопривредних произвођача у задруге или кооперативе следећи позитивне примере из земаља ЕУ. Мањи сточарски произвођачи морају да се удружују и да заједничким снагама организују и клање своје стоке до полутки и да они у полуткама продају своју производњу како мањим тако и већим даљим прерађивачима. Значајан иницијатор развоја сточарства представљаће и приватизација некада великог гиганта месне прерађивачке индустрије „Митроса“ („Gerlinger group“). Како се очекује, инвеститор и нови власник „Gerlinger group“ у почетном периоду очекује обраду до 30 000 хиљада грла стоке и стим у вези упослење до 500 радника, да би се производња даље ширила како по броју обраде грла тако и на пољу сарадње са одгајивачима товних свиња у циљу усвајања стандарда производње свиња. Према Попису из 2012. године, Сремска Митровица по броју свиња и живине спада у градове са највећим бројем, док по броју говеда и оваца спада у другу, односно трећу категорију. Већина газдинстава која се баве сточарством имају производњу малог обима. Број свиња, према Попису пољопривреде из 2012. године, је 113 212, од чега крмача 8 368. Град Сремска Митровица производи 3,3% свиња од укупне производње у Србији. Производњом свиња бави се 5 337 газдинстава, највећи број газдинстава 54,23% је у екстензивној производњи, док је 45,77% у интензивној. Број говеда према Попису пољопривреде из 2012. године, је 10 577, од чега краве 2 100, а на испаша је 228. У укупној производњи говеда у Србији, Град Сремска Митровица учествује са само 1,16%. Производњом говеда бави се 1 254 газдинстава, од којих 73,02% газдинстава гаји мање од 10 грла, 22,63% гаји од 10 до 30 грла, док више од 30 грла има само 4,45% газдинстава. Од укупне производње живине у Србији, 0,83% се произведе у Граду Сремска Митровица. Живинарском производњом бави се 5 188 газдинстава, од којих 81,12% гаји јато мање од 50 комада, док се екстензивном производњом бави 18,85% газдинстава. У производњи је доминантна врста кокош, са 212 874 комада. Број оваца, по Попису, је 14 527, од чега за приплод 9 708, а на испаша је 3 925. Овчарством се бави 1 284 газдинстава и производе 0,84% од укупне производње оваца у Србији. Стадо до 9 оваца има 69,12% газдинства, док се у интензивној производњи гаји 31,17%. Број коза које се гаје, према Попису из 2012. године, је 2 066, а на испаша 144. Упркос повољним условима, број коза је минималан, а обим производње за тржиште занемарљиво мали. Пчеларство је заступљено у великој мери, на територији Града Сремска Митровица и по Попису из 2012. године има 2 963 кошнице пчела. Производња меда и пчелињих производа има добар потенцијал за развој. Расни састав - Свиње (Велики Јокшир 25% , Ландрас 25%, Дурок 5%, Пиетрен 10%, Мелези 35%) Говеда (Холштајн -фризијска 28,5%, Сименталска 47%, Мелези 47%, остале расе 05%) - Коњи (Липицанер 95%, Нониус 2%, Енглески 2%, Мелези 1% - Овце (Бергамо 0,5%, Витермберг 20,3%, Цигаја 4%, Ile de france 75%, Texel - 0,1% Charollais 0,1%.) - Козе (Санска 30% , Алпска 70%) - Живина (Хибриди: ;Ross 30%, Cobb 50%, Tetra 10% и чисте расе 10%). 1. Производња млека Врста раса Производња по грлу у станд.лактацији % mm Говеда хф раса 5736.2 3,722 Сименталска 4674 3,94 Козе алпска 600 3,38 санска 500 3,09 2. Производња меса Говеђе месо: 11 366 тона или 23 496 грла Свињско месо: 24 305 тона или 243 434 грла Овчије месо: 230,45 тона или 5 126 грла Живина: 3 807,42 тона или 1 669,501 кљуна.

Механизација, опрема и објекти: На подручју Града Сремска Митровица регистровано је 314 једноосовинских трактора, 5 649 двоосовинских трактора и 422 комбајна. Од прикључних машина регистровано је 691 берача кукуруза, 4 700 плугова, 1 278 тањираче, 2 905 дрљача, 1 774 сетвоспремача, 107 ротофреза, 2 376 растурач минералног ђубрива, 224 растурача стајњака, 1 427 сејалица, 2 371 прскалица 5 287 приколице и 733 косилица. Механизација је веома стара јер је око 95% свих трактора, комбајна и прикључних машина старије од 10 година, те су стога губици у жетви 5%. Из података са Пописа из 2012. године, јасно се уочава непопуњеност постојећих капацитета објеката за држање стоке. Скоро две трећине капацитета објеката за говеда није искоришћено, а за свиње више од половине, што говори о алармантном смањењу сточног фонда. Истовремено, ово указује на неопходност усвајања дугорочне стратегије опоравка и развоја сточарства и предузимања конкретних мера које би допринеле ревитализацији ове гране пољопривреде, која се традиционално везује за ово подручје.

Радна снага: На подручју Града Сремска Митровица укупан број чланова газдинства и стално запослених на газдинству износи 15 729 од чега на породичном газдинству 15 214 док је на газдинствима правних лица запослено 515 особа. Од укупно 7 599 управника газдинстава само 1 013 су жене, дакле око 13%. На породичним пољопривредним газдинствима ангажована су 2447 сезонска радника и 546 лица ангажована на основу уговора. Тачно 50% укупног броја управника газдинствима поседује само знање стечено из практичног бављена пољопривредом. Формално образовање из области пољопривреде поседује само 7,26% управника (заједно посматрано средње и факултетско образовање у пољопривреди). Остатак има завршену средњу школу која није пољопривредна (35,96%) и факултет из неке друге области (5,23%).

Структура пољопривредних газдинстава: Пољопривреда је врло развијена грана привреде на територији Града Сремска Митровица. Регистрованих пољопривредних газдинстава, на основу Пописа пољопривреде од 2012. године има 7 398 са пријављеном укупном површином од 54 443 ха земљишта. Просечна величина пољопривредног газдинства се креће до 5 ха расположивог земљишта, односно 74,33%. Свега 5,31% газдинстава располаже од 20 до 100 ха земље, док је удео великих пољопривредних газдинства занемарљив 0,5%. Уколико сагледамо податке о величини регистрованог газдинства исказаног по површинама које обрађују, може се закључити да је највећи број малих газдинстава, која ће морати да унапреде своју производњу јер једино тако могу да буду конкурентна на тржишту. Предлог реформи, које је потребно спровести у овом сектору, дефинисан је Нацртом стратегије руралног развоја као и локалном Стратегијом руралног развоја Града Сремска Митровица. Укупан број газдинстава према броју условних грла је 6 140 са 38 547 грла с тим да 93 % газдинстава узгаја до 4 условна грла .

Производња пољопривредних производа: На територији Града Сремска Митровица у прошлој години засејано је укупно 13 265 хектара пшенице од чега је пожњевено 98,5 % уз просечан принос од 4,5 тона по хектару а укупан принос износио је 59 494 хектара. У протеклој години засејано је и 510 хектара озимог јечма који је у целости пожњевен са просечним приносом од 4,3 тона по хектару и укупним приносом од 2175 хектара. На подручју Града Сремске Митровице засејана је и тритикале на 710 хектара у целости је пожњевена са просечним приносом од 4,5 тона по хектару, укупно 3 231 тона. Када је реч о сунцокрету засејано је 1 045 хектара а убрано 2 613 тона уз просечан принос од 2,5 тона по хектару. Соја је засејана на 6 020 хектара и остварила принос од 21 400 тона са просечним приносом од 3,5 тона по хектару. Шећерна репа је засејана на 4 294 хектара, од тога је 90% обрано са укупним приносом од 255 017 тона и просечним приносом од 65,7 тона по хектару. Меркантилни кукуруз засејан је на 24 680 хектара, у потпуности је обран и остварен је укупан принос од 215 991 хектара са просечним приносом од 8,7 тона по хектару. Семенски кукуруз је засејан на 107 хектара и остварио је принос од 396 тона а у просеку 3,7 тона по хектара.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: У циљу развијања пољопривредне производње на територији Града Сремска Митровица, заступљена су два модела удруживања: • Удруживање кроз земљорадничке задруге; • Удруживање кроз удружења земљорадника; Чињеница је да породична пољопривредна газдинства чине доминантан део и најслабије организоване субјекте у пољопривреди нашег региона, који поседују велики део аграрних ресурса али су она уситњена и самим тим неконкурентна. Један од кључних предуслова за опоравак пољопривредног задругарства је поновно успостављање поверења пољопривредника у задружни покрет. Од пресудне је важности, да носиоци пољопривредне производње буду упознати са свим предностима, које им носи самоорганизовање у виду задруга. Задруге и развијено задругарство морају бити основ за развој села и пољопривреде на селу, потребно је убрзати доношење закона о задругарству и решити проблем задружне имовине. Кредитирање наменско за производњу, како карткорочно тако и дугорочно са малим каматама издржљивим за пољопривреду, а тиме и сточарство, су основ за повећање пољопривредне производње. Кредитирање мора да иде преко задруга које ће бити гаранتي својим члановима. Са друге стране пољопривредни произвођачи се удружују и кроз удружења пољопривредника. Постоје бројна удружења из различитих области пољопривреде, од којих су најактивнија: Удружење пољопривредних произвођача Срема,

Удружење одгајивача свиња „Граничар“, Удружење пољопривредника „Сточар-Срем“ Удружење произвођача оваца и коза „Сирмијум“, Удружења произвођача млека Срем-Сремска Митровица, Удружење произвођача „Сремски кулен“, Удружење воћара „Фрушкогорац“, Друштво пчелара „Јован Живановић“ и друга. Такође је врло активна Унија пољопривредних произвођача Сремска Митровица, чија је сврха, заштита интереса пољопривредних произвођача, као и делотворнији утицај на креирање аграрне политике. У свом чланству до сада има евидентирано преко 30 000 домаћинстава. Асоцијација пољопривредника Србије је основана 2008. године, ради унапређења и остваривања заједничког циља и интереса у области пољопривредне производње. Чланице Асоцијације су 53 удружења пољопривредника са целе територије Републике Србије. Активности су усмерене на дефинисање проблема у свим гранама пољопривредне производње, као и на решавање тих проблема кроз комуникацију са надлежним институцијама на локалном, покрајинском и републичком нивоу. Сви проблеми у сточарској производњи, али истовремено и велике шансе, за развој сточарства били су основни покретач оснивања удружења сточара КЛАСТЕР „ТРИ Е КУ“. Чланови Удружења одгајивача свиња „Граничар“ из Кузмина, заједно са Ветеринарском станицом „Ва Vet“ и 11 пољопривредних газдинстава, основало је овај кластер

Трансфер знања и информација: Креирање и трансфер знања су од изузетног значаја у области пољопривреде, те пољопривредне стручне службе заузимају високо место на лествици чинилаца од значаја за преношење знања и усвајање нових у складу са стварним потребама пољопривредних произвођача. Пољопривредна стручна служба "Сремска Митровица" д.о.о. Сремска Митровица са различитим облицима организовања, ради на унапређењу пољопривредне производње у Срему пуних 64 године. Саветодавна служба ПСС Сремска Митровица обухвата 4 општине: Сремска Митровица, Шид, Пећинци, Стара Пазова са 69 насељених места на 153 000 ha обрадиве површине, и 71 066 домаћинстава од тога 29 896 домаћинстава на територији Града Сремска Митровица. Делатности ПСС Сремска Митровица су: пољопривредна саветодавна служба; пољопривредне лабораторије -фитосанитарна (по овлашћењу), семенска (акредитована), педолошка (акредитована); контрола производње семенских усева на територији Срема; научно - истраживачки рад (огледи у којима се испитују сорте, хибриди, ђубрива, пестициди, толерантност сорти на штетне агенсе); прогнозно -извештајна служба. Рад саветодаваца код одабраних газдинстава на унапређењу биљне производње подразумева: -праћење производње код произвођача и ефекат примењене технологије едукација произвођача на предавањима; -путем пољских макро и микрогледа годишње се испитује велики број сорти и хибрида:стрних жита, кукуруза, шећерне репе, соје и осталих усева; -најродније проверене сорте и хибриди препоручују се у производњу; -уводе се нови приступи у технологији гајења биљака отпорних или толерантних на болести; -уводе се методе рационалне исхране гајених биљака путем контроле плодности земљишта; -обезбеђује се заштита биљака од болести, штеточина и корова; -предлажу се решења за проблеме настале као последица климатских или других појава. Рад саветодаваца код одабраних газдинстава на унапређењу у сточарској производњи: -едукација произвођача на радионицама и предавањима; -осавремењавање расног састава; примена програма мера селекције и репродукције; - увођење нових технологија у производњу; -повећање квалитета и квантитета производње уз позитивне економске ефекте; -решавање проблема производње са конкретним саветима и услугама уз константно праћење резултата; -организовање пољопривредних произвођача - формирање удружења, задруга и њихов значај. ПСС Сремска Митровица организује семинаре, саветовања, предавања, радионице, манифестације и посете. ПСС узима учешће у организовању међународног туристичког еко-етно фестивала "Звуци, укуси и мириси традиције", организује представљања удружења произвођача средстава за заштиту биља, предавања на тему безбедне примене пестицида и уклањања амбалажног отпада од средстава за заштиту биља, представљање начина и могућности коришћења мера подршке, кредита и подстицаја у пољопривреди од стране Секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство АПВ, представљање заинтересованим произвођачима систем обавештавања путем СМС порука. Неке од тема на које се организују едукације су физиолошке промене на биљкама изазване недостатком или сувишком хранива у земљишту, технологија производње соје, актуелна проблематика у производњи кукуруза, заштита стрних жита, вођење књиге поља, измена и допуна закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, курсеви покрајинског секретаријата за пољопривреду АПВ, технологија производње сунцокрета и препорука за избор хибрида.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде	102	2.500.000,00	90	0,00	0,00
2	Управљање ризицима	104	3.618.000,00	100	0,00	8.443.039,23
3	Одрживо коришћење пољопривредног земљишта	201.1	2.000.000,00	100	0,00	0,00
4	Друге мере политичке заштите и очувања животне средине	201.6	1.100.000,00	100	0,00	0,00
5	Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга	301	54.789.010,54	100	0,00	1.667.989,46
	УКУПНО		64.007.010,54			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера...

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Контрола исправности, ефикасности и преглед машина за заштиту биља	601	3.000.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		3.000.000,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Будет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке... (без пренетих обавеза)	67.007.010,54
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	64.007.010,54
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера...	3.000.000,00
Пренете обавезе	10.111.028,69

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Програмом мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Града Сремска Митровица утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава за 2025. годину, у укупном износу од 77.118.039,23 динара, за то, опредељених, Одлуком о буџету Града Сремска Митровица за 2025. годину. Потенцијални корисници мера подршке су физичка лица-носиоци регистрованог породичног пољопривредног газдинства са територије Града Сремска Митровица са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације и правна лица (задруге). Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће: • модернизацији производње и јачању производне конкурентности: - повећање продуктивности газдинства, - смањење производних трошкова; • достизању националних и стандарда ЕУ на пољу:заштите животне средине, - јавног здравља, - здравља животиња и биљака, - добробити животиња, заштите на раду; • повећању квалитета производа; • побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава; • увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности; • побољшању квалитета производа; Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије обухвата низ мера и активности које предузимају надлежни органи у циљу обезбеђивања квалитетне и здравствено исправне хране, јачања конкурентности пољопривредних производа на тржишту у условима неповољних економских кретања, подизања нивоа животног стандарда пољопривредника, пружања подршке руралном развоју и заштити животне средине од негативних утицаја пољопривредне производње.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја:По усвајању Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Града Сремска Митровица за 2025. годину од стране Скупштине Града Сремска Митровица, исти се објављује на званичном сајту Града Сремска Митровица. Информисање потенцијалних корисника о мерама Програма, врши се такође, путем организовања и одржавања трибина и предавања за локално сеоско становништво, путем локалних медија, дистрибуцијом штампаних обавештења преко ПСС и сеоских месних канцеларија (флајери, обавештења). Информисање потенцијалних корисника врши се и непосредним контактом у просторијама Градске управе за пољопривреду и Агенција за рурални развој Града Сремска Митровица и радом на терену.

Мониторинг и евалуација: Мониторинг те процене и надзор реализације Програма се врши у оквиру рада Градске управе надлежне за послове пољопривредне Града Сремска Митровица формирањем баз података чији су основни параметри број пољопривредних газдинстава укључених у мере предвиђене програмом те износи додељених средстава по физичком лицу, подаци о приносима пољопривредни култура добијених од Сремска привредне коморе, анализа стања на терену и друго. Такве формиране базе чине полазну основу планирања те статистичких пројекција мера у будућности, као и основ доношења одлуке о увођењу нових мера и напуштања постојећих у Програме наредних година.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 102 Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде

2.1.1. Образложење: Породична пољопривредна газдинства чине доминантан део и најслабије организоване субјекте у пољопривреди нашег региона. Иста, поседују велики део аграрних ресурса али су она уситњена и самим тим неконкурентна. Један од кључних предуслова узлазног тренда раста удруживања пољопривредника је њихово упознавање са свим предностима, које им доноси самоудруживање. Предости се пре свега огледају у повећању нивоа и побољшање квалитета образовања свих пољопривредника као потенцијалних чланова удружења, заједнички наступ на тржишту, смањење административних и маркетиншких трошкова, узајамност, солидарност и смањење сигурности од пословног ризика. Један од стратешких развојних циљева у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024 (у даљем тексту: Стратегија), је раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта и техничко-технолошко унапређење сектора пољопривреде. Реализација наведеног стратешког циља заснована је и на развоју тржишног ланца и логистичке подршке сектору пољопривреде. Раст конкурентности пољопривреде је према стратегији управо зависан од формирања тржишног ланца који укључује широк спектар нових производа, услуга али и актера. Његов развој треба да допринесе развој сектора пољопривреде и његову могућност прилагођавања новим односима на тржишту пољопривредних производа као и способност да истом испоручи квалитетну и конкурентну храну за потрошаче. Због недовољне организованости тржишног ланца посебно на страни произвођача Стратегија као један од оперативних циљева превазилажења овог проблема види управо у јачању мотивације произвођача ка разним облицима удруживања. Поред тога Стратегија предвиђа јачање „другог стуба подршке“ (рурални развој) и повећање удела буџетских средстава намењених руралном развоју како би се поштовало начело одрживог развоја. Стратегија руралног развоја Града Сремска Митровица 2014-2020 година, (у даљем тексту: Стратегија Града), предвиђа да се општи циљ „Повећање конкурентности пољопривреде и развој прерађивачке индустрије уз одрживо коришћење природних ресурса реализује кроз постизање специфичног циља „Удруживање пољопривредних произвођача ради унапређења пласмана и маркетинга пољопривредних производа“ а путем пружања помоћи и подршке удружењима пољопривредних произвођача. Мера је заснована на подршци програмским активностима и услова рада удружења грађана која обављају делатност у вези руралног развоја односно унапређења пољопривредне производње. Ефекти мере су засновани на побољшању положаја удружења грађана која обављају делатност у вези руралног развоја односно унапређења пољопривредне производње, на јачању њихових капацитета и ефикасности.

2.1.2. Циљеви мере: Подршка раду удружења грађана чија је активност усмерена на рурални развој односно унапређење пољопривредне производње.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018-2020 године. (НППР), („Службени гласник РС“ бр. 60/2018).

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници предвиђене мере су: - удружења грађана са седиштем на територији Града Сремска Митровица која обављају делатност у вези руралног развоја односно унапређења пољопривредне производње.

2.1.5. Економска одрживост: Подносилац захтева за ову меру мора да достави „План активности удружења“ за 2025. годину.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Да је удружење регистровано код надлежног органа , - да удружење има седиште на територији Града Сремска Митровица, - да је делатност удружења у вези руралног развоја односно унапређења пољопривредне производње.

2.1.7. Специфични критеријуми: Нису предвиђени.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

(Нема дефинисаних инвестиција)

2.1.9. Критеријуми селекције:

(Нема дефинисаних критеријума)

2.1.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је од 10% до 90% од вредности програмских активности удружења.

Критеријуми ће бити дефинисани Правиликом који ће донети Агенција за рурални развој града Сремска Митровица.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број подржаних удружења.
2	Број удружења која обављају делатност у вези са пољопривредном и сточарском производњом.

2.1.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране „Агенција за рурални развој Града Сремска Митровица“ доо, Сремска Митровица (у даљем тексту Агенција) чији је једини оснивач Град Сремска Митровица и која се финансира 100% из буџета Града Сремска Митровица. Град Сремска Митровица и Агенција ће спровести широку кампању информисања потенцијалних корисника. Образац захтева се може преузети у просторијама Агенције и на сајту Агенције www.arrsm.rs. Захтеви се подносе путем поште или лично на адресу: „Агенција за рурални развој Града Сремска Митровица“ доо, Сремска Митровица, Ул. Св. Димитрија бр. 6, 22000 Сремска Митровица. Поднете пријаве разматра Комисија, коју именује в.д. директор Агенције за рурални развој града Сремска Митровица (у даљем тексту: в.д. директор агенције). Комисија задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатне информације у вези с поднетом документацијом, које су неопходне за одлучивање. Комисија утврђује листу вредновања и рангирања пријављених програма у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава. Листа вредновања и рангирања објављује се на званичној интернет страници Агенције за рурални развој www.arrsm.rs и порталу е-Управе. Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три (3) радна дана од дана објављивања листе. Учесници конкурса имају право приговора на листу вредновања и рангирања у року од 8 дана од дана њеног објављивања. О приговору решењем одлучује в.д. директор агенције у року од 15 дана од дана пријема приговора. Одлуку о избору програма и одређивању средстава в.д. директор агенције доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора. Одлука се објављује на званичној интернет страници Агенције и на порталу е-Управе. Одлуком о додели средстава, утврдиће се појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства, а подносиоцима пријаве којима нису одобрена средства навешће се разлози одбијања/одбацивања. Ближи услови и поступак остваривања права на подстицај биће уређен правилником који доноси Агенција за рурални развој града Сремска Митровица.

2.2. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.2.1. Образложење: Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја се спроводи са циљем превентивног деловања и спречавања настанка веће штете на и у пољопривредном земљишту узроковану дејством вода. Мера се спроводи путем чишћења каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта тј. чишћењем главних и споредних канала за одводњавање. Један од основних узрока варијабилне а у појединим годинама и ниске пољопривредне производње је висок утицај климатских фактора. Посебан проблем представља присуство површинских и подземних вода на пољопривредном земљишту у условима повећаног интензитета атмосферских падавина које у условима неадекватне пропусне моћи канала за одводњавање знатно утичу на смањење пољопривредне производње. Чишћење каналске мреже у функцији одводњавања вода са пољопривредног земљишта путем одржавања или повећања њихове пропусне моћи (решавање проблема сувишних вода), доприноси превенцији настанка штете на пољопривредном земљишту и усевама, обезбеђује стабилност доходака пољопривредних газдинстава и смањење ризика производње. Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја се спроводи и са циљем превентивног деловања ради спречавања настанка веће штете на пољопривредним културама узроковану дејством олујно-градоносних облака. Систем

противградне заштите на територији града Сремска Митровица заснован је на активном дејству 13 аутоматизованих лансирних станица. Унапређењем система, реализацијом пројекта аутоматизације, лансирне станице као основне јединице система заштите од града аутоматски су повезане са Радарским центром Фрушка гора на ком се врши осматрање, одређивање параметара за дејство и навођење ракета. Ради ефикасности функционисања система, за превентивно деловање против града, односно настанка веће штете неопходно је обезбедити одређену количину противградних ракета. Током сезоне одбране од града у 2021. години на територији града Сремска Митровица испаљено је укупно 94 противградних ракета, при чему је на залихама односно располагању остало 19 ракета. Током сезоне одбране од града у 2022. години на територији града Сремска Митровица испаљено је укупно 126 противградних ракета. Током сезоне одбране од града у 2023. години на територији града Сремска Митровица испаљено је укупно 185 противградних ракета. Обзиром да је територију града Сремска Митровица, током 2023. године, захватила учесталија појава временских непогода праћена ветром, кишом, градом и олујом, испаљено је више противградних ракета у циљу спречавања последица непогод. Током сезоне одбране од града у 2024. години на територији града Сремска Митровица испаљено је укупно 51 противградних ракета. на основу предходног можемо констатовати да је дејство спроведено овом инвестицијом дате мере је, у том смислу, било на задовољавајућем нивоу. Реализација ове инвестиције заснована је на важећим прописима који регулишу ову област. Наиме, чланом 20. став 1. тачка 19. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 129/07) прописано је да Град преко својих органа организује заштиту од елементарних и других непогода, прописано је да систем одбране од града обухвата, између осталог, скуп мера и радњи за планирање, финансирање, организовање и спровођење методолошких послова који се односе на радарско откривање и праћење олујно-градоносних облака, засејавање градоносних облака хемијским реагенсима у циљу заштите пољопривредних усева и другим материјалних добара као и утврђивање ефикасности спроведене методологије. Чланом 9. став 1. тачка 2. истог Закона прописано је да органи јединица локалне самоуправе у оквиру својих надлежности у области одбране од града за подручје локалне самоуправе обезбеђују подршку за функционисање система одбране од града на својој територији. У циљу стабилног функционисања система одбране од града на територији града Сремска Митровица. Узевши у обзир да је према показатељима оптималан број ракета за нормално функционисање противградне заштите 12 ракета по станици, током сезоне, неопходно је обезбедити 156 ракета, по сезони, за несметано функционисање система. Ипак, према проценама надлежних служби, уколико се узме у обзир потрошња, број дана са олујно-градоносним облацима те реална потреба за дејством, Градска управа за пољопривреду настоји реализовати набавку оквирно 50 противградних ракета, будући да један део истих обезбеђује надлежни орган Републике Србије (Републички хидрометеоролошки завод), у свему према упутствима Републичког хидрометеоролошког завода.

2.2.2. Циљеви мере: Стабилност прихода пољопривредних газдинстава и превенција настанка веће штете у пољопривредној производњи.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018-2020 године. (НППР), („Службени гласник РС“ бр. 60/2018).

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисник инвестиције „Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја“ је Јавно Водопривредно Предузеће „Воде Војводине Нови Сад“. Крајњи корисник инвестиције „Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја“ код инвестирања у набавку противградних ракета је Град Сремска Митровица.

2.2.5. Економска одрживост: Корисник не мора за ову меру, да докаже економску одрживост.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Нису предвиђени.

2.2.7. Специфични критеријуми: Нема.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.1	Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	не		

2.2.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је до 100 %.**2.2.11. Индикатори/показатељи:**

Редни број	Назив показатеља
1	Дужина функционалне мреже канала за одводњавање пољопривредног земљишта.
2	Број употребљених противградних ракета.

2.2.12. Административна процедура: Поступак реализације инвестиције - Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја спроводи Градска управа надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја, путем уговора који закључује: Град Сремска Митровица, Покрајински Секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство и ЈВП „Воде Војводине“ а по спроведеном Конкурсу за реализацију радова на уређењу каналске мреже Покрајинског Секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Уговором се регулишу права и обавезе уговорних страна у погледу реализације ове инвестиције а нарочито, одређивање представника за праћење реализације уговора, извођење радова од стране ЈВП „ Воде Војводине“, начин и рокови плаћања као и друга питања од значаја за реализацију ове инвестиције. Ова инвестиција реализује се путем заједничког финансирања Града Сремске Митровице и Покрајинског Секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Поступак реализације инвестиције набавке противградних ракета се спроводи од стране надлежне Градске управе за пољопривреду и руралног развоја, службе за јавне набавке града у складу са прописима који регулишу ту област. Након избора најповољније понуде и закључења уговора са изабраним понуђачем, набављене противградне ракете се предају на трајну употребу Републичком хидрометеоролошком заводу Радарском центру фрушка гора

2.3. Назив и шифра мере: 201.1 Одрживо коришћење пољопривредног земљишта

2.3.1. Образложење: Низак ниво знања већине пољопривредних произвођача, у вођењу књиге поља као веома важног документ који служи за вођење евиденције о примењеној агротехници, временским условима и резултатима производње. Потреба за унапређењем ниво знања у циљу адекватног, правилног и квалитетног вођења књиге поља, кроз обуку пољопривредних произвођача. Према Закоону о пољопривредном земљишту, Књига поља јесте документ о планирању и праћењу свакодневних активности у биљној производњи и оствареним приносима током године, а нарочито у ратарској, повртарској и воћарској- виноградарској производњи. Према наведеном закону закупци пољопривредног земљишта у државној својини дужни су да успоставе и воде књигу поља за биљну производњу. Увођење обавезе вођења књиге поља уз следствену контролу плодореда је од изузетног значаја за ратарску, повртарску и воћарску-виноградарску производњу свих пољопривредних произвођача, као и подједнако важно за правилно коришћење и обнављање пољопривредног земљишта и очување овог ресурса као добра од општег интереса. Књига поља је документ који служи за вођење евиденције о примењеној агротехници, временским условима и резултатима производње. У књигу поља се могу уносити и сви остали подаци од значаја за производњу као што су економски показатељи. Вођење књиге поља омогућава да се сви подаци пронађу лако и брзо и да се изврши упоређивање података. Циљ вођења књиге поља је анализа утицаја примењене агротехнике и временских услова на принос и квалитет ратарских усева. На основу анализе се доносе одлуке о томе које агротехничке мере треба применити следеће године. Код навођења разлога због којих произвођачи треба да воде уредну евиденцију, најчешће се спомињу лакше и правилније састављање плодореда, правилније ђубрење усева органским и минералним ђубривима и правилнија заштита. Разлога има више, али су овде набројани само неки од њих. Књига поља је документ који служи за вођење евиденције о примењеној агротехници, временским условима и резултатима производње. Главни циљ вођења књиге поља јесте анализа утицаја примарне

агротехнике и временских услова на принос и квалитет ратарске, повртарске и воћарске – виноградарске производње.

Земљиште представља основно средство пољопривредне производње те је одржавање његове плодности веома битно за саму пољопривредну производњу. Да би се добили поуздани подаци о степену његове плодности, као неопходан предуслов се јавља адекватна анализа земљишта у квалитативном смислу (контрола плодности) спроведена од стране институције која располаже потребним средствима анализе. Уз анализу се добија и препорука о правилном ђубрењу (количини и времену примене) за наредних пар година. Ово доводи до значајне рационализације употребе ђубрива чиме се остварују уштеде у новцу уз истовремено повећање приноса и већи профит. Током 2017. године испитано је 1820 узорака пољопривредног земљишта и 880 узорака пољопривредног земљишта, током 2018. године, 236 узорака пољопривредног земљишта током 2020. године, 500 узорака пољопривредног земљишта током 2021. године, 366 узорака пољопривредног земљишта током 2022. године, 366 узорака пољопривредног земљишта током 2023. године и 1000 узорака пољопривредног земљишта током 2024. године.. Ова мера је у складу са Стратегијом и Стратегијом Града. Према Стратегији очување и унапређење плодности земљишта су једни од приоритета пољопривредне политике. Стратегија као оперативни циљ реализације наведених приоритета види између осталог у систематском праћењу квалитета пољопривредног земљишта. Стратегијом Града као општи циљ се поставља повећање конкурентности пољопривреде и развој прерађивачке индустрије уз одрживо коришћење природних ресурса док се као специфични циљ наводи одрживо управљање земљиштем. Једна од мера реализације постављених циљева, према Стратегији Града је, правилно ђубрење кроз анализу квалитета плодности земљишта.

2.3.2. Циљеви мере: Повећање обима производње и стандарда пољопривредних произвођача. Повећање приноса пољопривредних култура.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018-2020 године. (НППР), („Службени гласник РС“ бр. 60/2018).

2.3.4. Крајњи корисници: Крајњи корисник предвиђене мере је привредно друштво односно друго правно лице: високошколска образовна установа у области пољопривреде и институт у области пољопривреде.

2.3.5. Економска одрживост: Корисник за ову меру не мора да докаже економску одрживост.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: Да би одређено привредно друштво односно друго правно лице, високошколска образовна установа у области пољопривреде и институт у области пољопривреде постало корисник ове мере мора претходно испунити следеће услове: 1. да је регистрирована код надлежног органа односно уписано у одговарајући регистар, 2. да испуњава друге услове у погледу техничке опремљености, радног простора, техничког капацитета, акредитације, стручног капацитета прописаних Правилником о условима за обављање контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта, („Сл. Гласник РС“ бр. 115/2020).

Овлашћена организација за обављање послова обуке и усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача у складу са законом, Односно Привредна друштва која обављају саветодавне и стручне послове, а чији је оснивач Република Србија, регистрована у Регистар привредних субјеката за обављање осталих услуга у пољопривреди, техничка испитивања и анализе или консалтинг и менаџмент послове и да имају запосленог пољопривредног саветодавца. За одређена подручја за која нису основана наведена привредна друштва саветодавне послове могу да обављају правна лица и предузетници који испуњавају услове прописане законом, а по спроведеном конкурс у складу са Годишњим програмом развоја саветодавних послова, у складу са Правилником о начину обављања саветодавних послова у пољопривреди ("Службени гласник РС", број 65/ 2014).

2.3.7. Специфични критеријуми: Нема.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.1.1	Одрживо управљање земљиштем
201.1.3	Унапређена примена добре пољопривредне праксе (агро - мелиоративне мере)

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	не		

2.3.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је 100%.**2.3.11. Индикатори/показатељи:**

Редни број	Назив показатеља
1	Број газдинства која су обучени за вођење књиге поља.
2	Број газдинства која су извршила анализу земљишта.

2.3.12. Административна процедура: Поступак рализације Инвестиције - Одрживо управљање земљиштем ће бити спроведена од стране „Агенција за рурални развој Града Сремска Митровица“ доо, Сремска Митровица (у даљем тексту Агенција) чији је једини оснивач Град Сремска Митровица и која се финансира 100% из буџета Града Сремска Митровица, у складу са начелима Закона о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“ бр. 91/2019 и 92/2023). Поступак набавке у спроводи Агенција за рурални развој Града Сремска Митровица“ доо, Сремска Митровица у складу са Законом и подзаконским актима . Након спроведеног поступка набавке, избора најповољније понуде те закључења уговора о набавци са изабраним понуђачем мера се даље реализује у складу са одредбама уговора о набавци.

Поступак реализације Инвестиције- Унапређена примена добре пољопривредне праксе (агро - мелиоративне мере). спроводи се у складу са начелима Закона о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“ бр. 91/2019 и 92/2023). Поступак набавке у спроводи Градска управа надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја Града Сремска Митровица у складу са Законом, подзаконским актима и општим актим града. Након спроведеног поступка набавке, избора најповољније понуде те закључења уговора о набавци са изабраним понуђачем мера се даље реализује у складу са одредбама уговора о набавци. Изабрани понуђач поступак анализе земљишта - контрола плодности може спроводити само у односу на узорке земљишта која потичу са земљишта у приватном власништву физичких лица носилаца регистрованих пољопривредних газдинстава.

2.4. Назив и шифра мере: 201.6 Друге мере политичке заштите и очувања животне средине

2.4.1. Образложење: Раст производње хране повећава се из године у годину, тако да примарна пољопривредна производња тежи све већим приносима са истих површна, уз што мању заступљеност људског рада. Као последица интензивне производње хране, као водећем виду производње како у свету тако и код нас, гајење пољопривредних култура, захтева употребу хемијских средстава за заштиту биља. Савремени начин живота допринео је повећању комфора живљења али истовремено је отворио многа питања која могу да утичу на здравље људи и животну средину. Највидљивији је свакако отпад, односно различите врсте отпада са изазовима његовог третмана, почев од сакупљања до одлагања. Убрзани високотехнолошки развој довео је до све већих количина отпада који представља један од највећих ризика и претњи по јавно здравље и животну средину. Након употребе хемијских средстава за заштиту биља, преостаје амбалажа од средстава за заштиту биља која није повратна амбалажа. Испражњена и неиспрана амбалажа, као таква може да угрози здравље људи и животиња, као и животно окружење. Уколико се не збрињава на адекватан начин, може да заврши на њивама у рекама, језерима, на дивљим депонијама и слично. Незбринута амбалажа загађује земљиште, подземне воде, као и текуће и стајаће воде, на тај начин штетне материје доспевају до њива, биљака, животиња и човека. Одговорност заустављања неконтролисаног бацања амбалаже од средстава за заштиту биља од пресудног је значаја

његово правилно збрињавање и скупљање. Успостављање система услуга уклањања амбалажног отпада, који функционише и развија се, директно утиче на смањивање негативног утицаја амбалажног отпада на животну средину, а позитивно се утиче на подизање еколошке свести, како код купаца и код крајњих корисника, тако и код самих произвођача и увозника средстава за заштиту биља. Адекватно збрињавање амбалажног отпада, има за циљ успостављање одрживог и практичног система сакупљања и збрињавања амбалажног отпада од средстава за заштиту биља како на сопственим локацијама, тако и на локацијама крајњих корисника на целој територији Града Сремска Митровица. Сакупљање амбалажног отпада и адекватно збрињавање од средстава за заштиту биља, има за циљ, смањење количина незбринитог отпада од крајњих корисника, промоцију испирања амбалаже, правилно сакупљање и расврставање, као и контролу збрињавања амбалажног отпада од средстава за заштиту биља.

2.4.2. Циљеви мере: Заштита човекове и животне средине. Смањење количина незбринитог отпада, промоцију испирања амбалаже, правилно сакупљање и расврставање, као и контролу збрињавања амбалажног отпада од средстава за заштиту биља.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018-2020 године. (НППР), („Службени гласник РС“ бр. 60/2018).

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници предвиђене мере су пољопривредна газдинства.

2.4.5. Економска одрживост: Корисник за ову меру не мора да докаже економску одрживост.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Да би одређено привредно друштво односно друго правно лице, високошколска образовна установа у области пољопривреде и институт у области пољопривреде постало корисник ове мере мора претходно испунити следеће услове: 1. да је регистрирана код надлежног органа односно уписано у одговарајући регистар, 2. да има закључен уговор са оператером за управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом.

2.4.7. Специфични критеријуми: Нема.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.6.2	Добра пољопривредна пракса

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	не		

2.4.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је 100%.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Количина сакупљеног амбалажног отпада од средстава за заштиту биља.

2.4.12. Административна процедура: Поступак реализације мере спроводи се у складу са начелима Закона о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“ бр. 91/2019 и 92/2023). Поступак набавке у спроводи Градска управа надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја Града Сремска Митровица у складу са Законом, подзаконским актима и општим актима града. Након спроведеног поступка набавке, избора најповољније понуде те закључења уговора о набавци са изабраним понуђачем мера се даље реализује у складу са одредбама уговора о набавци.

2.5. Назив и шифра мере: 301 Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга

2.5.1. Образложење: Пољопривреда је врло развијена грана привреде на територији Града Сремска Митровица. Просечна величина пољопривредног газдинства се креће до 5ha расположивог земљишта. Уколико се сагледају подаци о величини регистрованог газдинства, може се закључити да је највећи број малих газдинстава, која ће морати да унапреде своју производњу јер једино тако могу да буду конкурентна на тржишту. На основу анализе стања у биљној производњи, садашња ратарска производња је доминатна у односу на остале. Ипак повртарска производња постаје све занимљивија за пољопривреднике, из разлога што се на малим земљишним површинама може остварити задовољавајући финансијски резултат. Стога, приоритетно поље деловања мера пољопривредне политике мора бити усмерено на смањивање трошкова пољопривредне производње. У оквиру ове мере финансира се „Инвестиција у изразу, унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима, укључујући инвестиције у обновљиве изворе енергије“ Спровођење поступка уређења пољопривредног земљишта комасацијом у катастарској општини Дивош". . Град Сремска Митровица је водећи се одредбама Закона о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник РС", бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/2017 и 95/2018-др.закон). Инвестирање у комасацију у КО Дивош је неопходно с обзиром да велики број газдинства карактерише: проблем уситњеност поседа; високи трошкови производње; нерешени имовинско – правни односи, итд. Закључује се да је у овој катастарској општини величинска структура пољопривредних газдинства још увек уситњена и не одговара захтевима савремене организације пољопривредне производње која би омогућила повећање продуктивности рада ове гране која је далеко испод остварене продуктивности развијених подручја. Водећи се одредбама Закона о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник РС", бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/2017 и 95/2018-др.закон), током 2020. године спроведене су све неопходне административне и правне радње на плану припреме комасације за К.О. Дивош. Наиме, донет је Програм комасације земљишта К.О. Дивош који је добио сагласност надлежног Министарства за послове пољопривреде. Током 2021. године донета је Одлука о спровођењу комасације и начелима комасације у К.О. Дивош. Инвестиција обухвата: геодетско – техничке радове у процесу комасације, радове на припреми терена и његовог чишћења, радове на изградњи и реконструкцији пољских путева и канала за одводњавање, обележавање пољских путева, пројектну документацију, надзор извођења геодетско – техничких радова, рад Комисије за комасацију. Комасација као инструмент укрупњавања поседа и инструмент просторног развоја у свом ефекту доводи до елиминасања распарчаности поседа, очувању земљишта, одређивању оптималне величине газдинства, развоја пољопривреде и шумарства, заштите животне средине и просторног развоја. Ова мера је у складу са Стратегијом и Стратегијом Града. Према Стратегији унапређење квалитета живота у руралним подручјима важан је елемент развоја сеоских средине. Посебну одговорност у овом домену је на адекватној аграрној политици која кроз регулисање структурних промена у сектору треба да обезбеди стабилност пољопривредне производње, прехранбене индустрије и шумарства као водећих сектора руралне економије и тиме допринесе економском развоју руралних средине. Поред тога, ова мера обезбеђује ефикасан систем управљања земљишним ресурсима (повећање земљишног поседа, укрупњавање парцела и побољшање земљишне инфраструктуре) што је Стратегијом дефинисано као приоритетно подручје деловања пољопривредне политике. Стратегија предвиђа јачање „другог стуба подршке“ (рурални развој) и повећање удела буџетских средстава намењених руралном развоју. Стратегија (пројекција) предвиђа значајан пораст средстава за раст конкурентности који остаје најзначајнији вид подршке руралном развоју и то кроз финансирање раста инвестиција у ресурсе – за земљишну инфраструктуру, наводњавање, комасацију, груписање земљишта. Стратегијом града као општи циљ се поставља повећање конкурентности пољопривреде и развој прерађивачке индустрије уз одрживо коришћење природних ресурса док се као специфични циљ наводи одрживо коришћење пољопривредног земљишта. Једна од мера реализације постављених циљева, према Стратегији је, је комасација. Поред тога, Стратегија у делу општег циља Унапређење квалитета и услова живота у руралном подручју предвиђа специфични циљ у виду развоја инфраструктуре. Мере реализације постављених циљева према Стратегији су: побољшање комуналне инфраструктуре, електро- снабдевања те побољшање земљишне инфраструктуре.

Град Сремска Митровица је водећи се одредбама Закона о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник РС", бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/2017 и 95/2018-др.закон), је током 2024. године, донео Одлуку о изради програма комасације у К.О. Бешеново село град Сремска Митровица, Одлуку о изради програма комасације у К.О. Бешеновачки Прњавор град Сремска Митровица и Одлуку о изради програма

комасације К.О. Шуљам град Сремска Митровица. Садржај и поступак израде Програма комасације утврдиће се сходно Правилнику о садржини, поступку израде и доношења програма комасације („Службени гласник РС“, бр. 62/2020).

2.5.2. Циљеви мере: Укупњавање и груписање поседа, квалитетнија обрада, повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње, повећање наводњаваних површина, искрчење шикара, шибља и непотребног дрвећа, очување земљишта, просторни развој.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018-2020 године. (НППР), („Службени гласник РС“ бр. 60/2018).

2.5.4. Крајњи корисници: Крајњи корисник ове мере је Град Сремска Митровица.

2.5.5. Економска одрживост: Ради реализације ове мере донет је Програм комасације земљишта К.О. Дивош као и Одлука о изради програма комасације у К.О. Бешеново село град Сремска Митровица, Одлука о изради програма комасације у К.О. Бешеновачки Прњавор град Сремска Митровица и Одлука о изради програма комасације К.О. Шуљам град Сремска Митровица.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: Нису предвиђени.

2.5.7. Специфични критеријуми: Нису предвиђени.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
301.2	Инвестиције у израду, унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима, укључујући инвестиције у обновљиве изворе енергије

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	не		

2.5.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је 100%.

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број листова непокретности.
2	Број донетих решења о расподели комасационе масе.
3	Број донетих програма комасације.

2.5.12. Административна процедура: Поступак реализације ове мере спроводи се у поступку Јавне набавке у складу са правилима и начелима Закона о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“ бр. 91/2019 и 92/2023). Сам поступак набавке услуге и радова спроводи надлежна служба за јавне набавке Града Сремска Митровица у складу са Законом, подзаконским актима и општим актима Града Сремска Митровица. Након спроведеног поступка јавне набавке, избора најповољније понуде те закључења уговора о јавној набавци са изабраним понуђачем, мера се даље реализује у складу са одредбама уговора о јавној набавци, чију реализацију прати Градска управа надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја. Поступак уређења пољопривредног земљишта комасацијом у К.О. Дивош је у фази реализације у складу са закљученим уговором о јавној набавци се за спровођење геодетско-техничких радова на подручју ове К.О. не спроводи поступак јавне набавке.

2.6. Назив и шифра мере: 601 Контрола исправности, ефикасности и преглед машина за заштиту биља

2.6.1. Образложење: Пољопривреда је једна од најважнијих привредних грана Града Сремска Митровица. Од степена развијености и квалитета пољопривредне производње великим делом зависи здрава и квалитетна пољопривредна производња. Растућа потреба за храном довела је до развоја пољопривреде, првенствено се ослањајући на примену хемијских средстава и механизације. Прекомерна, неконтролисана и често нестручна употреба хемијских средстава, са намером остваривања што већих приноса и профита, узрок је умањења квалитета и плодности земљишта и занемаривање квалитета и безбедности хране по здравље људи и животиња, као и животне средине. Економски развој пољопривреде оставрује се реализацијом низа конкретних циљева као што су: повећање продуктивности, економичности и рентабилности производње, рационализација пословања, производње и рада, повећање добити по јединици капацитета, оптимизација производне структуре, као и њено усклађивање са потребама и захтевима тржишта. За оставривање ових циљева од пресудног значаја је прикупљање и дифузија информација о најновијим научним и технолошким достигнућима из области аграра као непосредна примена савремених решења у производњи. Гајене културне биљке су угрожене од различитих узрочника болести, штеточина и корова. Неке од њих смањују принос, други квалитет плода, а трећи су узрочници угинућа читаве биљке. Примена агротехничке мере – заштита биља, као важног сегмента у целокупној биљној производњи има велик значај у ефикасности која резултира високим и стабилним приносом култура. Сам поступак заштите биља у директној је зависности од више фактора, како од правилне и прописане примене хемијских средстава, оптималних рокова извођења који су у складу са агроклиматским условима, тако и техничке исправности механизације за заштиту биља. У свим случајевима пресудна је свакако, адекватна опремљеност и едукација пољопривредних произвођача. Са те стране, може се рећи да је задњих година у порасту интересовање произвођача, међутим највећа препрека и даље претстављају финансијска улагања. Улагања у редовну контролу техничке исправности механизације елиминисали би у првом реду последице неадекватне примене хемијских средстава и неспровођење заштите биља у оптималним роковима.

2.6.2. Циљеви мере: Повећање ефикасности, економичности, здравствене заштите и конкурентности пољопривредне производње.

2.6.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развој од 2018-2020 године. (НППР), („Службени гласник РС“ бр. 60/2018).

2.6.4. Крајњи корисници: Физичка лица, носиоци активних породичних пољопривредних газдинстава која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава.

2.6.5. Економска одрживост: Корисник за ову меру не мора да докаже економску одрживост.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике: Да је физичко лице носилац регистрованог пољопривредног газдинства које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу; да физичко лице (носилац активног регистрованог породичног пољопривредног газдинства) има пребивалиште на територији Града Сремска Митровица.

2.6.7. Специфични критеријуми: Нема.

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601	Контрола техничке механизације за заштиту биља.

2.6.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	не		

2.6.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је 100%.

2.6.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Површина усева код којих су примењене мере заштите биља.

2.6.12. Административна процедура: Поступак реализације мере спроводи се у складу са начелима Закона о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“ бр. 91/2019 и 92/2023). Поступак набавке у спроводи Градска управа надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја Града Сремска Митровица у складу са Законом, подзаконским актима и општим актима града. Након спроведеног поступка набавке, избора најповољније понуде те закључења уговора о набавци са изабраним понуђачем мера се даље реализује у складу са одредбама уговора о набавци.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	Војводина	рзс*
Регион	Регион Војводине	рзс*
Област	Сремска област	рзс*
Град или општина		рзс*
Површина	762	рзс*
Број насеља	26	рзс*
Број катастарских општина	23	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)		
Демографски показатељи		
Број становника	72580	рзс**
Број домаћинстава	27 535	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	104,7	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-6,62	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	/	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	15,9	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	66532	рзс**
Просечна старост	42,2	рзс*
Индекс старења	3,73	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	15,05	рзс*
Основно образовање (%)	21,56	рзс*
Средње образовање (%)	50,12	рзс*
Више и високо образовање (%)	12,41	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	14	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	ravničarski (sremsko-ravničarski, mačvansko-ravničarski), planinski (9 naselja od ukupno 26)	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	černozem i crnica 3 klasa (15 829 ha) 2 klasa (12 201 ha)	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	umereno- kontinentalna	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	/	Интерни
Средња годишња температура (oC)	10,8	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Reka Sava, Reka Bosut, Bara Zasavica	Интерни
Површина под шумом (ha)	10 996	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	14,60	рзс*
Пожумљене површине у претходној години (ha)	16 ha	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	510 485 m ³	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	29 896	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	7 398	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	/	

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
- правна лица и предузетници (%)	/	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	54 443	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	8	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	50000; 743; 56; 3138; rasadnici 1 ha	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	72%, 19%, 4%, 5%	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	/	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	4649 ha	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	/	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	438	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	/	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	941	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	7 714, 2343	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	4957, 2722	Интерни
- физичка лица (%)	98,88	Интерни
- правна лица (%)	1,22	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	10577, 113212, 16593, 231713, 2963	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	5963, 422, 23870	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	24467	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	14, 81; 470	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	47483 ha, 3787 ha, 46857 ha	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	15 729	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	15214:515	рзс***
Годишње радне јединице (број)	7048	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	17	Интерни
- биљна производња (t)	/	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	/	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
Саобраћајна инфраструктура		
Дужина путева(km)	231	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	25; 30400	рзс*
Водопривредна инфраструктура		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	50 860	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	13215	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	2490	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	100	рзс*
Енергетска инфраструктура		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	/	Интерни
Социјална инфраструктура		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	32	рзс*

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Број становника на једног лекара	322	рзс*
Број корисника социјалне заштите	5834	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	631	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	267	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	12355	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	da	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	/	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС